

Curs opțional POLIMORFISMUL SUBSTANȚELOR MEDICAMENTOASE Anul V, semestrul I

Asigurat de colectivul disciplinei de Chimie fizică
-prof.univ.dr. Ionuț-Valentin Ledeti
-asist.univ.dr. Sebastian-Claudiu Simu

Ce ne propunem să deprindem după acest curs?

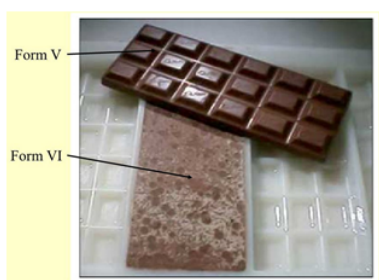
- Asigurarea unei pregătiri teoretice referitoare la polimorfismul substanțelor medicamentoase, precum și a principalelor implicații ale existenței diverselor forme polimorfe asupra proprietăților fizico-chimice și biologice ale acestora.
- Acumularea noțiunilor de bază referitoare la polimorfism în contextul științific actual și a consecințelor polimorfismului în domeniul farmaceutic;
- Cunoașterea principalelor metode de obținere a formelor polimorfe și pseudomorfe;
- Insușirea de cunoștințe privind principalele metode de caracterizare și investigare a formelor polimorfe și pseudomorfe;
- Familiarizarea studentului farmacist cu noțiunile de solvatomorfi, săruri, cocristale și aducți binari, a unor metode de obținere a acestora, precum și cu o serie de proprietăți specifice.

METODE DE OBȚINERE ȘI CARACTERIZARE A FORMELOR POLIMORFE ȘI PSEUDOMORFE SOLIDE

Polimorfismul ciocolatei

- ciocolata prezintă șase forme polimorfe I-VI
- tranzițiile polimorfe sunt influențate de modificarea regimului termic (încălzire) și/sau depozitare îndelungată.
- la solidificare după înmuiere, ciocolata își modifică proprietățile fizico-chimice și organoleptice.
- dintre toate formele polimorfe, doar una este ideală ca produs de cofetărie.
- Ciocolata este formată din masă de cacao și de zahăr ca suspensie într-o matrice de unt de cacao. Untul de cacao este un amestec de trigliceride ce prezintă forme polimorfe diverse.

Forma polimorfă	Punct de topire (°C)	Obținere
I	17,3	Răcire rapidă a topiturii
II	23,4	Răcirea topiturii cu 2 °C/min
III	26	Păstrarea formei II la 5-10 °C
IV	27	Păstrarea formei III la 17-21 °C
V	34	Răcire lentă și ușoară încălzire sub agitare a topiturii
VI	36-37	Păstrarea formei V timp de 4 luni la temperatură ambiantă

Bibliografie obligatorie:

- Curs de POLIMORFISMUL SUBSTANȚELOR MEDICAMENTOASE- suport în format electronic disponibil la <https://moodle.umft.ro/>
- Rolf Hilfiker, Markus von Raumer (ed.), Polymorphism in the Pharmaceutical Industry: Solid Form and Drug Development, Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, 2019
- Harry G. Brittain (editor), Polymorphism in Pharmaceutical Solids, 2nd edition, CRC Press Boca Raton, e-book, 2018

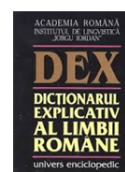
Bibliografie facultativă:

- Joel Bernstein, Polymorphism in Molecular Crystals, Oxford University Press, 2020
- Moji Christianah Adeyeye, Harry G. Brittain (ed.), Preformulation in Solid Dosage Form Development, CRC Press Boca Raton, e-book, 2013

Conținutul cursului:

INTRODUCERE ÎN POLIMORFISM

Cum se poate defini POLIMORFISMUL?

POLIMORFISM s. n. Proprietatea unor **minerale cristalizate** cu aceeași compoziție chimică de a se prezenta sub mai multe **forme cristaline** cu caracteristici fizice și chimice diferite. ♦ (Biol.) Proprietate a unor specii de a exista sub mai multe aspecte morfologice. – Din fr. **polymorphisme**.

POLIMORFISM s. n. Proprietate a unor **substanțe** de a se putea prezenta în două sau mai multe **forme cristaline** distincte. ♦ (Biol.) Proprietate a unor specii de a exista sub mai multe aspecte morfologice. – Din fr. **polymorphisme**.

-extinderea semnificației

-starea de agregare analizată?

SOLIDĂ!

Metode de caracterizare a formelor polimorfe și pseudomorfe solide

Metode spectroscopice de analiză. Analiza FTIR

FTIR – Fourier transformed infrared spectroscopy

- radiația** din domeniul IR modifică starea **rotational-vibranțială** a moleculelor
- tehnica** de lucru diferă în funcție de starea de agregare a compusului de analizat
- pentru gaze**: celule de gaze
- pentru lichide**: dispersie în **nujol** sau tehnica ATR
- pentru solide**: **pastilare în KBr** sau tehnica ATR

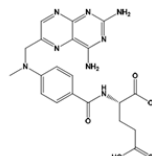

- SOLVATOMORFI**
- SĂRURI**
- COCRISTALE ȘI ADUCȚI BINARI**

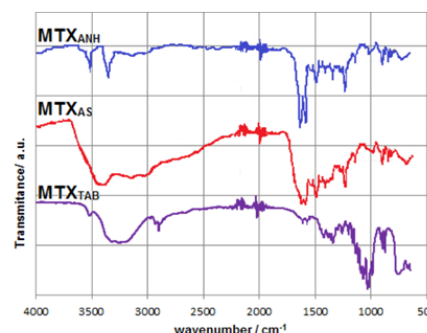
Metode de caracterizare a formelor polimorfe solide

Metode spectroscopice de analiză. Analiza FTIR pentru pseudomorfi

THERMOANALYTICAL AND SPECTROSCOPIC STUDY ON METHOTREXATE – ACTIVE SUBSTANCE AND TABLET

-uscare la 130 °C: dispariția benzilor caracteristice grupelor OH (burtă de la 3500-3000 cm⁻¹)
-“ascuțirea” benzilor OH din COOH și NH din NH₂
-“ascuțirea” benzii C=O la 1640 cm⁻¹ prin eliminarea benzilor O-H din apă din aceeași zonă spectrală

Spectroscopia FTIR este o metodă foarte precisă pentru decelarea între forme anhidre și hidratate